Suomen Pankki HE 154/2022 vp Lisäselvitys

Valtiovarainvaliokunnalle,

perjantain valtiovarainvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa esitettiin kysymys siitä, miten suuri osa Suomen julkisen sektorin velasta on Suomen Pankin taseessa. Koska minulla ei ollut varmaa tietoa asiasta, sovittiin, että palaan asiaan, kun olen selvittänyt asiaa.

Heinäkuun lopussa 2022 Suomen Pankilla oli omistuksessaan suomalaisia julkisen sektorin lainoja arviolta noin 61 821 milj. euroa. Tämä kokonaisuus ei muodostu yksinomaan Suomen valtion velkakirjoista, vaan sisältää lisäksi Kuntarahoituksen, Finnveran ja Työllisyysrahaston velkakirjoja. Omistuksia ei eritellä liikkeeseenlaskijakohtaisesti, mutta Suomen valtion lainat muodostavat kokonaisuudesta pääosan. Suomen Pankin taseessa olevat velkakirjat ovat siis noin 40% suhteessa Suomen valtionhallinnon velkaan (noin 155 miljardia euroa heinäkuussa 2022).

Liittyen näiden velkakirjojen korkotuottoihin seuraava huomio: Rahapolitiikan osto-ohjelmat rahoitetaan pääosin keskuspankkitalletuksilla. Suomen Pankin taseessa olevat Suomen valtionlainat tuottavat Suomen Pankille tällä hetkellä ja lähivuosina tappiota. Tappio johtuu siitä, että rahapolitiikan korkojen nousu kasvattaa välittömästi Suomen Pankin korkokustannuksia, sillä liikepankkien keskuspankkitalletuksille maksetaan EKP:n talletuskorkoa. Koska likviditeetin luoneet rahapoliittiset saatavat ovat pääosin kiinteäkorkoisia ja pitkäaikaisia (kuten Suomen valtionlainat), heikentää koron nosto Suomen Pankin korkokatetta. Mitä nopeammin korko nousee, sitä enemmän korkokate heikkenee. Korkokate on keskeisin Suomen Pankin vuositulokseen vaikuttava tekijä.

Vastaan mielelläni mahdollisiin jatkokysymyksiin.

Ystävällisin terveisin
Essi Eerola

Essi Eerola
Prosessipäällikkö / Head of Domestic Economic Policy Process
Rahapolitiikka- ja tutkimusosasto / Monetary Policy and Research Department Suomen Pankki / Bank of Finland Snellmaninaukio, PL 160, 00101 Helsinki essi.eerola@bof.fi
+35891832204
@eerola_essi